

PRAMENŇ

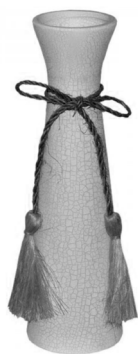
FARNOSŤ MARTIN-SEVER

September 2013, ročník 13

CELÁ KRÁSNA ...

Teológ J. Thiele píše: „Mal som sen. Najprv som videl nádhernú krištálovú vázu, dokonale číru a priehladnú. Spýtal som sa, čo to je, a dostal som odpoveď: *to je Mária, ako ju opisuje Sväté Písmo.*

Hneď nato prišli ľudia, ktorým sa tá nádoba nezдалa dosť krásna. Vzali štetec a farbu a pomalovali ju zlatom. Nebola už priehladná a už nebolo vidno jej obsah-
Ježiša.

Potom prišli iní a ozdobili ju stuhami, mašličkami a závojmami. Tie znázorňovali všetko prehnané v ľudovej mariánskej zbožnosti. A potom prišli iní, ktorí keď uvideli takúto gýčovú vázu, zobrali ju a zavreli do debny medzi starožitnosti. Toto bol obraz ľudí, ktorí odmietajú mariánsku úctu. *Škoda, pomyslel som si, že každý nenosí v srdci nesfalšovaný obraz nazaretskej Panej, aký nám ukazuje Písmo!*“

Ktosi povedal, že „Mária je ako čistý list, na ktorý Boh napísal jediné slovo – Ježiš“. Z toho, že to takto prijala, pramení jej pravá krása.

Ako je to u mňa? Mám snahu hľadať pravú evanjelióvu krásu Márie? Je aj môj život ochotou hľadať a plniť Božiu vôľu tak ako sa snažila o to Mária?

NA ZAMYSLENIE

Človek povie: „Bola to Božia vôľa“, a myslí tým, že horšie sa už nemohlo stať. Božia vôľa však nie sú príkazy a zákazy. Je krásna, veľkorysá, tvorivá, oslobodzujúca. Je to veľký plán, smelé riziko, strhujúca láska. Postaviť sa proti nej znamená postaviť sa proti svojmu poslaniu.

Ján Chryzostom Korec

Prvotné nadšenie v nasledovaní Pána je ľahké, po ňom však musí nasledovať stálosť aj na jednotvárných púštnych cestách, po ktorých tiež treba v živote kráčať – v trpezlivosti počas monotónneho napredovania, v ktorom sa stráca romantika prvotného nadšenia a zostáva len čisté a hlboké „áno“ viery.

Benedikt XVI.

Abram bol veľmi majetný na stáda, na striebro i na zlato. (13,2) **Aj Lót, ktorý išiel s Abramom, mal ovce, dobytok a stany.** (13,5) Abram mal zmysel pre hospodárenie a jeho majetok sa očividne rozmnožoval. Poznal význam materiálnych hodnôt a neopovrhoval nimi. Ani Biblia nepozná nezdravé opovrhovanie pozemskými hodnotami. Naopak, vidí v nich Božie požehnanie a pobáda človeka s nimi svedomito zachádzať. Odsudzuje iba nezdravé prirnutie k majetku.

A krajina im nestačila, aby (Abram a Lót) bývali spolu, lebo ich majetok bol veľký. (13,6) Doslovný preklad tohto verša znie: „**zem nemohla uniesť, aby sa oni usadili spolu**“. „Ako im nemohla stačiť zem?“ pýta sa rabín Rabbati. „Veď pre dve rodiny musela byť dostatočne veľká!“ Na to odpovedá svätý Ambróz: „Tým, čo nežijú v zhode, nikdy nebude stačiť nijaký priestor.“

Abram chcel pokoj a dobré vzťahy, ale videl, že obe rodiny sa vyhnú sporom len ak sa oddelia. Preto **povedal Lótovi: „Nech nevzniká zvada medzi mnou a tebou, medzi**

Lót dostáva od Abrama možnosť voľby

mojimi pastiermi a tvojimi pastiermi, sme predsa mužovia, bratia! Oddel sa teda odo mňa! Ak si vyberieš ľavú stranu, ja pôjdem doprava, ak však pravú stranu, ja pôjdem doľava.“ (13,8-9) Abram, hoci je starší, vzdáva sa práva voliť si zem a dáva túto voľbu Lótovi. Lót mal z úcty k svojmu strýkovi prenechať právo voľby jemu. Bol však príliš očarený pohľadom na úrodné jordánske roviny smerom k Sodome. Neodolal a vybral si túto, v tom čase najbohatšiu časť krajiny, ale s najbezcitnejšími a najskazenejšími ľuďmi. „Ak dúfal,“ komentujú jeho rozhodnutie rabíni, „že môže využiť bohatstvo Sodomy bez toho, že by sa pošpinil ich zlobou, veľmi sa mylil.“

Abram sa usadil v oblasti Hebronu. Ján Zlatoústý na prekvapenie predpokladá spokojnosť Abrama s Lótovou voľbou. Hovorí: „Abram túžil predsa po púšti viac ako po meste. Vždy vyhľadával ticho samoty, aby v ňom mohol uctievať Boha.“

Abram a Lót tu vystupujú ako predstavitelia dvoch svetov – sveta duchovného a sveta hmotného. Na ich životoch sa jasne odzrkadľuje platnosť Ježišovho výroku „prví budú poslednými a poslední prvými.“

Pán povedal Abramovi: „**Vstaň a prejdi krajinu po jej dĺžke i po jej šírke, lebo tebe ju dám!**“ (13,17) Po Lótovom odchode dostáva Abram opäť prísľub vlastníctva tej krajiny i potomstva, ktorému bude krajina patriť – rabíni tvrdia, že sa tak stalo po odchode Lóta, aby

prísľub nevyvolal u Lóta závišť. K veršu „**tvojho potomstva bude ako prachu zeme**“ (13,16) dodávajú: „ako prach prežije tých, ktorí po ňom šliapu, tak Izrael prežije tých, čo ho budú prenasledovať.“

Prejsť krajinou po jej šírke i dĺžke je symbolickým aktom, ktorý potvrdzuje vlastnosť krajinu. Podobný zvyk bol zadokumentovaný aj u Chetitov (vládca v istý sviatok prešiel krajinou) i u Egyptanov (obchádzanie obranného múru v deň nástupu faraóna na trón). My tiež duchovne prechádzame „krajinou dejín spásy“ počas liturgického roku.

Nasledujúce riadky sú zdĺhavým opisom vojny v krajine – bola to vojna štyroch východných kráľov proti piatim západným (14,9). Dôležitá je informácia, že v tejto vojne bol zajatý aj Lót. Podľa rabínov dôvodom zajatia bola vidina vysokého výkupného, ktoré mal za svojho synovca bohatý Abram zaplatiť. Abram však namiesto toho zhromaždil 318 bojaschopných mužov zo svojho domu, tiahol do boja proti vojskám a Lóta vyslobodil.

V čísle 318 nachádzame rozličnú interpretáciu Abramovho vojska. Tradičný výklad v tomto čísle vidí, že Abramov dom musel byť naozaj veľmi veľký, keď len bojaschopných mužov bolo 318. To by znamenalo, že jeho dom spolu so ženami, deťmi a služobníctvom tvorilo okolo 1000 ľudí.

Svätý Ambróz číslo 318 rozložil na čísla 300 + 18. V gréckej abecede číslu 300 prislúcha písmeno T, ktoré je symbolom umučenia a číslu 18 prislúchajú písmená IH – týmito hláskami sa v gréčtine začína meno Ježiš. Ambrózov výklad, že Abram šiel do boja a zvíťazil v mene Kristovho umučenia, nám podobne - ako mnohé tzv. alegorické výklady - pripadá prehnaný. Netreba však prehliadnuť Ježišov výrok uvedený v Evanjeliu podľa sv. Jána „Abrahám videl môj deň a zaradoval sa“ (Jn8,58), ktorým svätý Ambróz zdôvodňuje, že Abram musel aspoň do istej miery tušiť príchod Spasiteľa na svet.

Ešte menej presvedčivo znie megalomanský židovský výklad čísla 318. Istý rabín tvrdí, že 318 je číselná hodnota mena Eliezer (Eliezer bol Abramov verný sluha), ktorý jediný tiahol do boja proti kráľovským vojskám a zvíťazil nad nimi.

V tomto boji sa Abram, ktorý je v Egypte vypočítavým slabochom, prejavil ako odvážny a silný vodca, ako správny „pater familiaris“, zodpovedný za ochranu rodiny.

(zdroj: Komentár k Starému Zákonu: Genezis)

SVEDECTVO ZO ŽIVOTA

Števk a sme stretli v Nízkyh Tatrách. Tri mladé žaby sme tam trávili víkend a on, nesmelý štyridsiatnik, nám pomohol nájsť cestu, z ktorej sme zišli. Dozvedeli sme sa, že sme z jedného mesta.

Hory miloval a často sa nimi túlal – aj sám, keď nemal s kým. Hneď nás pozýval - na budúci týždeň na Kráľovu hoľu, o mesiac na výstup na Borišov, a to naozaj sme ešte neboli na Velkom Rozsutci? Števk už bol – ako sa hovorí – starým mládencom a vo svojej úprimnosti sa priznal, že jeho mamička by bola rada, keby sa konečne oženil.

Pár horských túr sme s ním naozaj absolvovali. Možno spočiatku skôr zo súcitu, aby nechodil tolko sám, ale pre jeho dobrákosť a otvorenosť sme si ho čoskoro obľúbili. Viem, že ktorúkoľvek z nás by hneď prijal za svoju manželku (keby sme ho chceli ☺).

Tiež sme naňho hľadeli ako na „objekt“ našich evanjelizačných aktivít. On čosi o Bohu popočúval, čosi o sebe vo vzťahu k nemu povedal, ale z nášho pohľadu sa veľmi „nechytal“. Viac ako naše „agitačné“ snahy ho zaujímal tečúci potok či letiaci dravec a určite nechápal, prečo toľko odriekame „tie nudné“ Zdravasy, keď práve prechádzame okolo významných skalných útesov, o ktorých nám chcel niečo povedať.

Potom sme sa dlhšie nevideli. Keď sme sa po rokoch opäť stretli, dozvedela som sa, že sa stará o svoju chorú mamičku. Keď ju doopatroval, po čase som ho zrazu začala stretávať v našom sídlisku. Tu bývala jedna starká - pre neho cudzia žena - nemala však nikoho. Bolo mu jej ľúto, tak sa jej ujal. Nakupoval jej, poupratoval, navaril, chodieval k lekárovi po lieky. Nikdy za to nič nechcel. Robil to s takou prirodzenou ľudskosťou, ako keby ani nepatril do dnešného sebeckého sveta. Môj obdiv si Števkó zaslúži aj preto, lebo aj ja som tú starkú poznala z práce a vždy som pre komunikáciu s ňou potrebovala viac trpezlivosti ako pre iných.

Časom starkej pribudli aj plienky. A on ju starostlivo prebaľoval, ošetroval, trávil s ňou čas a keď zomierala, bol pri nej a až do konca ju držal za ruku.

Dnes si sem-tam zaspomínam na to, ako sme Števkó kedysi chceli „obrátiť“, ako sme mu chceli dávať lekcie o Bohu. A pritom sa to stalo obrátene - svedectvom svojho života nám dal lekcii o Bohu on.

(Tereška)

VEĽKÉ PRAVDY V MALÝCH PRÍBEHOCH

VIERA BEZ SKUTKOV JE MŔTVA (Jak 2,17)

Jeden starký, ktorého všetci považovali za ateistu, sa vybral k chýrnemu kňazovi. Dúfal, že mu pomôže vysporiadať sa s pochybnosťami, s ktorými dlho bojoval. Musel chvíľu čakať, lebo pán farár mal akúsi návštevu. Keď ho kňaz zbadal stáť na chodbe, vstal a s úsmevom mu priniesol stoličku.

Len čo návšteva odišla, kňaz uviedol starého pána dovnútra, a len čo sa dozvedel, o čo ide, naširoko sa rozhovoril. Po obsažnom dialógu starký prejavil túžbu vrátiť sa k Cirkvi a k sviatostiam.

Spokojný, ale aj trochu prekvapený kňaz sa ho spýtal: „Povedzte mi, ktorý argument z tohto dlhého dialógu vás presvedčil, že Kristus skutočne vstal zmŕtvych a že Boh jestvuje?“ „To gesto, že ste mi priniesli stoličku, aby som nemusel čakať postojáčky“ povedal starký.

(prevzaté z knihy Bruna Ferrera Je tam hore niekto?)

Len pár týždňov ubehlo od prímicej svätej omše nášho nového pána kaplána. Novokňaz je vždy plný elánu a nadšenia, ale i očakávaní, čo prinesie život v pastorácii. O viere, plánoch a postojoch sme sa porozprávali s novokňazom Pavlom Ďuranom.

Pán kaplán, vitajte v Martine – farnosti Sever. Je to Vaše prvé pôsobisko. Aký bol Váš prvý dojem?

Ďakujem za privítanie. Po dopočutí sa informácie, kam ma otec biskup ako novokňaza ustanovuje, som sa potešil aj z toho titulu, že spoznám nové mesto a nových ľudí.

Ako by ste opísali svoje detstvo, rodinu, v ktorej ste boli vychovávaný?

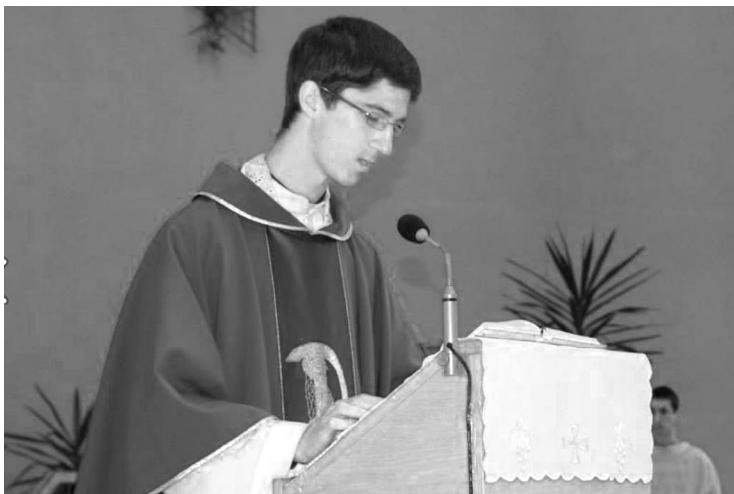
Rodina, do ktorej ma Pán poslal, by som stručne opísal ako prostredie, spoločenstvo, kde som mohol ľudsky, ale aj duchovne rásť.

Moja ďalšia otázka smeruje k výberu Vášho povolania. Kedy začalo vo Vás dozrievať to povestné „volanie“ ku kňazstvu?

Povolanie ku kňazstvu, zasvätenému životu, manželstvu dá sa povedať dozrieva celý život. Je to proces spoznávania Božieho volania, stotožnenia sa s ním a udržania sa na neľahkej ceste životného stavu. Stav, ktorý sme sa rozhodli prijať za svoj.

Ako si spomínate na začiatky svojho života v seminári?

Spomínam si hlavne na spoločenstvo nás novoprijatých do kňazského seminára v Nitre 2007 ako otvorených ľudí snažiacich sa spoznať Pánov hlas. Ako som aj spomínal na

poslednej kázni, tých šesť rokov strávených v seminári by som za nič nevymenil.

Týmto spôsobom prosím o modlitbu nielen za seba, ale aj za Bohoslovcov pripravujúcich sa na kňazskú službu. Zároveň spolubratov pozdravujem a ďakujem za neopakovateľný a požehnaný čas v seminári.

Nedávno ste prijali kňazskú vysviacku a slávili svoju prvú svätú omšu. Sú to veľké udalosti vo Vašom živote. Ako ste to všetko prežívali?

Boli to veľké udalosti, pri ktorých sa len ťažko podarilo vyvarovať sa zhonu a mnohým organizačným veciam. Ale vďaka Bohu sme to v zdraví zvládli :). Na otázky prežívania spomínaných veľkých udalostí by som odpovedal, že už sa teším na blaženú všednosť, keď to budem môcť prerodzovať.

Vzhľadom na to, že Vaším kňazským mottom sú slová Panny Márie, predpokladám že Ona hrá dôležitú úlohu vo Vašom živote...

Asi myslíte citát na jednom primičnom obrázku Panny Márie Guadalupskej a predpokladáte správne.

Čo je to, čo Vám dáva silu, čo Vás sýti, keď máte ťažkosti?

Pánova prítomnosť, bratské spoločenstvo a dobrí ľudia.

Aké sú Vaše záujmy a koníčky?

Rád si prečítam hodnotnú knihu. Šport, kultúra. Snažím sa športovať- beh na krátke trate, na beh na dlhé trate (kňazstvo) si ešte len zvykám ☺.

Na záver nejaký odkaz pre čitateľov Farského časopisu...

Nepohoršite sa nad odpoveďami tohto rozhovoru, keď ho budete čítať ☺.

za rozhovor ďakuje Beata Hanicová

GUY GILBERT VERIACIM

„Prosím, pomáhajte svojmu kňazovi naplniť jeho poslanie.

Ak sa vzdal všetkej lásky, aby mohol mať rád vás a mohol vám slúžiť, vaše priateľstvo a vaša blízkosť budú preňho dve záštity, ktoré mu pomôžu byť požehnaním pre vašu farnosť. Koľko kňazov mi hovorilo, akí sú vďační veriacim, ktorí ich podopierajú a sú k nim úprimní!

Takto vašim pričinením kňazi dostanú šancu ohlasovať vám nie iba „nejasné evanjelium“, ale dobrú správu, ktorá vám prinesie silu a ukáže vám smer. Pretože vy im tak pomôžete stať sa „bytosťami svetla“.

Majte svojich kňazov radi. Aj vy máte zodpovednosť za ich vernosť. Pamätajte na to – kňaz žije pre vás a potrebuje vás.“

„Tu v Riu to bude vriieť, to áno. Ale ja chcem, aby to vrelo v diecézach, chcem, aby sa išlo von, chcem, aby Cirkev vychádzala do ulíc, aby sme sa chránili všetkého, čo je svetáctvom, čo je znehynbením, toho, čo je pohodlnosťou, čo je klerikalizmom, všetkého toho, čo znamená uzatváranie sa do seba. Farnosti, školy, inštitúcie sú vytvorené preto, aby vyšli smerom von..., ak to neurobia, stanú sa mimovládnyimi organizáciami a Cirkev nemôže byť nejakou mimovládnu organizáciou. Nech mi prepáčia biskupi a kňazi, ak z toho neskôr niektorí budú robiť zmäťok. Je to rada. Vďaka za to, čo môžete urobiť.

Myslím si, že v tomto momente svetová civilizácia prekročila medze. Sme svedkami filozofie a praxe vylúčenia dvoch pólů života, ktoré sú príslubom pre národy.

1. Vylúčenie starých ľudí. Dalo by sa uvažovať, či tu nejde o nejaký druh skrytej

eutanázie tým, že sa nestaráme o starých ľudí... Ale je tu tiež kultúrna eutanázia, pretože im nie je dovolené hovoriť, konať.

2. Vylúčenie mladých: Percento mladých ľudí, ktorí sú bez práce, bez zamestnania, je veľmi vysoké a máme generáciu, ktorá nezakúsila dôstojnosť nadobudnutú prácou.

Táto civilizácia nás teda dovedla k vylúčeniu dvoch vrcholů, ktoré sú našou budúcnosťou.

Čo robiť? ... Mladí: musia vyjsť na povrch, musia ukázať, že niečo zavážia; mladí musia vyjsť bojovať za tieto hodnoty. A seniori musia otvoriť ústa a učiť nás! Seniori, odovzdávajúte nám múdrosť národů!

Seniorov prosím z úprimného srdca: nesprenverte sa svojej úlohe byť kultúrnym rezervoárom nášho ľudu, zásobárňou, ktorá odovzdáva spravodlivosť, ktorá odovzdáva históriu, ktorá odovzdáva hodnoty, rezervoárom, ktorý odovzdáva pamäť národa. A vy, mladí, prosím, nestavajte sa proti starším: nechajte ich hovoriť, počúvajte ich a napredujte.

Pýtate sa: - Čo máme robiť, otče? - Nuž pozri, čítaj blahoslavenstvá, tie ti pomôžu. Ak chceš vedieť, čo máš robiť konkrétne, čítaj Matúšovu 25. kapitolu, ktorá je protokolom, podľa ktorého budeme súdení. V týchto dvoch veciach máte akčný plán: Blahoslavenstvá a Matúš, kapitola 25. Nepotrebuje čítať iné.

Prosím vás o to z celého srdca.“

(spracované podľa www.radiovaticana.va, skrátené)

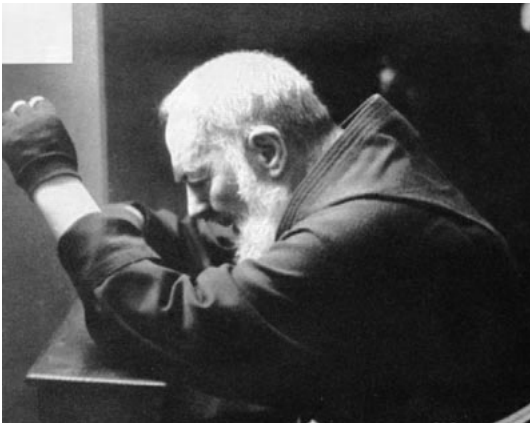
V nadchádzajúcom období bude Cirkev sláviť spomienku viacerých významných a obľúbených svätých - Terézie z Lisieux, Hieronyma, Vincenta de Paul, Františka z Assisi, troch košických mučeníkov... Nasledujúcimi riadkami si pripomenieme odkaz aspoň dvoch z nich - Ignáca Antiochijského a pátra Pia.

CHVÁLA NABRÚSENÝM ZUBOM

Keď svätý Ignác Antiochijský cestoval v zajatí do Ríma, kde mal zomrieť ako mučeník, cestou napísal: „Som Kristova pšenica. Ale musím byť rozomletý zubami šeliem, aby som sa stal čistým chlebom pre Pána.“

Ak sa dobre porozhliadneme naokolo, každý máme nablízku „nabrúsené zuby šeliem“, ktoré nás proti našej vôli rozomielajú. Týmto zubami môžu byť kritiky, rozpory, skrytá alebo verejná opozícia, odlišnosť pováh, s ktorými musíme vyjsť... Ak do tohto všetkého vpustíme Kristovho Ducha, formujú nás a my by sme vlastne mali byť týmto ľuďom vďační, že nás takýmto spôsobom premieňajú a pripravujú pre Pána. Sú nám omnoho užitočnejší ako tí, ktorí nám všetko schvália alebo nám lichotia. O tých ten istý svätý mučeník povedal toto: „Tí, ktorí ma chvália, ma bičujú.“

S PÁTROM PIOM O POKORE

„Človek by nemal spýšňieť pre dary, ktoré má. Naopak, čím je duša bohatšia na dary, tým väčší dôvod má na pokoru pred Pánom, lebo dary od Pána ju robia veľkou a ona nikdy nebude môcť zadosťučiniť Darcovi všetkého dobra. Preto keď vás pokušiteľ bude chcieť vohnať do pýchy, zopakujte si sami pre seba: všetko dobré, čo je vo mne, mi požičal Boh. Sám sa oslavovať pre niečo, čo mi nepatrí, je poriadna hlúposť.“

V čase, keď páter Pio písal tieto riadky, už poznal prílev zástupov ako i nebezpečenstvo, ktoré predstavovali

pre jeho pokoru. No vďaka mnohým skúškam, ktorými prešiel, poznal tiež skutočnosť svojich hriechov i vlastnú ničotu oproti veľkosti Boha. Vždy bol presvedčený o tom, že nedáva zo seba dostatok v porovnaní s množstvom darov, ktorých sa mu dostalo.

Všetkých sa nás hlboko dotýka jeho pokora. V celom svojom živote chcel byť len tým, kým ho chcel mať Boh. V poslušnosti sa zjednotil s jeho vôľou.

K tomuto sme pozvaní i my. Byť takými, akými nás chce mať Boh. Nikým viac a nikým menej.

ŠABAT

Pre Žida nie je šabat len obyčajným dňom odpočinku. Pre neho šabat znamená zložiť všetky myšlienky a konanie k nohám Stvoriteľa. Lebo nikto nie je uchránený od pokušenia pripadať si ako stvoriteľ a aby sa človek nenechal touto ilúziou ovládnuť, raz za sedem dní musí sa zastaviť, všetko prerušiť a odovzdať Bohu.

Deň šabatu sa začína v piatok večer západom slnka. Už skôr, ako sa zotmie, musia byť dokončené všetky domáce práce. Muž je ešte v synagóge, kým jeho žena prestrie slávnostné stôl a zažne šabatové svetlo. Používa k tomu určený svietnik, ktorý je často vzácnou a dobre opatrovanou rodinnou pamiatkou. Svietniky sú jednou z mála vecí, ktoré si Židia na úteku v rôznych dobách brali so sebou. Vždy bolo možné v dobách vojny stretnúť žobrajúcich utečencov, ktorým už neostalo vôbec nič, len talit (štvorhranný modlitebný plášť, ktorým si Židia pri určitých modlitbách zahaľujú hlavu a šiju), tefilín (puzdierko s citátni zo Starého Zákona, ktoré si židovskí muži pri rannej modlitbe pripevňujú remienkami na hlavu a ľavú ruku) a šabatový svietnik ako posledné poklady, ktoré však ani v čase najväčšej núdze nepredali ani nezaložili.

Ešte skôr, ako sa všetci usadia k šabatovému stolu, odovzdávajú otec a matka svojim deťom požehnanie v hebrejskom jazyku. Každé dieťa predstupuje pred rodičov osobitne. Chlapci sú požehnávaní slovami umierajúceho Jakuba: „Boh nech ti urobí ako Efraimovi a Manassesovi“ (Gen 48,20) a dievčatá: „Nech ti Boh učiní ako Sáře, Rebeke, Ráchel a Lii!“

Na šabatovom stole nesmú chýbať bochníky chleba, tzv. chaly. Symbolizujú mannu, ktorú Izraeliti pri putovaní púšťou nachádzali každé ráno pred svojimi stanmi. A keďže v deň pred sobotou spadlo vždy dvojnásobné množstvo manny, na stole sú v čase šabatu bochníky dva. Sú vždy pokryté ozdobnou pokrývkou, ktorá symbolizuje rosu, ktorá prikryla mannu padnutú z neba. Pokrývka je vyšitá citátni z Písma alebo židovskými symbolmi.

Nie je tomu tak dávno, čo si každá rodina piekla svoje bochníky sama. Pečenie chleba sa pokladalo za zvláštny druh umenia: každý chlieb sa splietal z niekoľkých vrkočov cesta a na ne sa položil ešte jeden tenší pletenec. Dokonale upečené zlatisté chrumkavé chaly každá gazdinka vyberala z pece s patričnou hrdosťou. Dnes už túto prácu zastane pekáč.

Okrem chleba sa šabat víta aj vínom. Používa sa kvalitné červené, kto si to nemôže dovoliť, použije lacnejšie alebo smie vziať biele. V čase núdze pripraví gazdinka vlastné víno z hrozienok. Víno nesmie na stole v žiadnom prípade chýbať, bez neho šabat nemôže byť privítaný. Otec teda naplní svoj pohár až po okraj a začína odriekavať: „Nastal večer a nastalo ráno, deň šiesty“ a pokračuje veršami z Biblie, ktoré hovoria o ukončení stvorenia sveta. Trochu si z vína upije a podáva pohár postupne ostatným členom rodiny. Následne prichádza moment lámania chleba. Najprv si otec umyje ruky vodou. Je to len symbolický úkon, pretože všetci členovia rodiny sú už pred začiatkom šabatu poriadne vykúpaní a vyumývaní a celý dom žiari čistotou. Potom otec pozdvihne chaly do výšky a zarecituje nad nimi požehnanie, v ktorom velebí Stvoriteľa za to, že „dáva vychádzať chlebu zo zeme.“ Jeden bochník rozláme na kúsky a rozdá ostatným prítomným.

Šabatové hostiny sú zároveň príležitosťou pre spoločné priateľské rodinné posedenie. Všetci odpočívajú, popíjajú kávu a čaj, ochutnávajú sladkosti a vychutnávajú si koniec pracovného týždňa. Okrem toho sú piatkové večery - predovšetkým v zime, keď sa skoro stmieva, ako i celá sobota určené i na štúdium Biblie a náboženskej literatúry. V synagógach, študovniach či doma.

Nie všetci Židia však trávajú šabat vyššie uvedeným spôsobom. Veľa sa z tradície vytratilo, no mnoho sa aj udržalo. Tí, ktorí sa snažia ostať verní tradíciám zachovávaní šabatu, vždy cítia zvláštny bolestný smútok, keď sa šabat chýli ku koncu.

(zdroj: Simon Philip de Vries: Židovské obrady a symboly)

Aká je naša kresťanská nedela, ktorá je dedičstvom židovského šabatu? Je prežívaním dňa Kristovho zmrtyvychvstania a prípravou na ôsmy deň týždňa, teda na našu večnosť?

„UNAVUJÚCE“ DNI ODPOČINKU

Žiaľ, dnes už nie je nedela dňom odpočinku a relaxácie, ale len ďalším dňom tvrdej driny. Nedelu si už nevychutnávame, ale doháňame resty. Sekáme trávu namiesto toho, aby sme „posekali“ svoje myšlienky, perieme bielizeň, a nie svoje duše. Dorábame práce, na ktoré sme zabudli namiesto toho, aby sme zabudli na práce celého týždňa, vyplí a užívali si pokoja.

„Svätit“ nedeľný deň pre nás znamená opäť 16-hodinovú pracovnú dobu, do ktorej sa snažíme vtesnať toľko povinností, koľko sa len dá, aby sme uľavili našim neuveriteľne nabitým pracovným rozvrhom. Nedela dnes je viac robením ako nerobením.

Urobte si zoznam všetkých vecí, ktoré obvykle robievate v nedelu. A položte si otázku, koľko z nich vás vedie bližšie k Bohu? Čo by ste mohli vypustiť, aby ste sa v nedelu priblížili k Bohu?

Boh neustanovil deň odpočinku, pretože ho potrebuje on – on predsa nikdy nie je unavený – ale pretože ho potrebujeme my. V nedelu nás pozýva k spoločnej večeri a k rodinnému stolu, volá nás vrátiť sa od vecí, na ktorých pracujeme, aby nás učil milovať a užívať si spoločne strávené chvíle.

Aj pri svätej omši sa stretávame ako členovia jeho rodiny. Tak sa začleňujeme do jeho tela, Cirkvi, ako nás k tomu pred mnohými storočiami pozval vo večeradle.

(prevzaté z knihy Crash test od Marka Harta)

„Stará kresťanská múdrosť ,akú má človek nedelu, takú má i smrť‘ ukazuje, že ak Boh a nedela úplne zmiznú zo života, potom má človek rezervy v zvládnutí posledného prechodu.“

Benedikt XVI.

Je zrejme, že v tábore *U Dobrého pastiera* bolo veselo

Leto patrilo výletom a táborom. Navštívili sme Ostravu s prehliadkou Výstavy miniatúr svetových stavieb a historických lodí. Boli sme tiež v Zoo v Zlíne a v blízkom zámku Lešná.

Detský pobytový tábor „U Dobrého pastiera“ v Helpe sme spojili s návštevou Eurrosalaša v Michalovej.

Tábor finančne podporilo o.z. Sever.

Počas leta prebiehal v priestoroch nášho Centra denný tábor s témou „Svet fantázie“, v rámci ktorého sme boli na dvoch výletoch v prírode.

PRIPRAVUJEME:

Farfest, ktorý sa tradične bude konať 15.9. na sviatok Sedembolestnej Panny Márie. Prosíme tých, ktorí by pri jeho prípravách chceli pomôcť, aby sa prihlásili v Centre u sr. Kristíny.

Duchovnú obnovu pre mladých vo veku od 15 – 35 rokov, ktorá sa uskutoční 20. – 22. 9. 2013 na internáte pri GSF v Žiline pod vedením františkána p. Patricka Hudsona z Írska na tému „František z Assisi a jeho odkaz“.

Evangelizačný koncert „Nie si tu náhodou“, ktorý sa uskutoční 5. októbra v kultúrnom dome v Záturčí o 15:00 hod.

KRÚŽKY NA ROK 2013/2014:

- **jazykové** (pre začiatočníkov i pokračujúcich) - anglický, ruský a taliansky
- **športové** (pre deti, mladých i dospelých) - stolný tenis, futbal, volejbal/basketbal – pre deti a mládež, zábavné hry pre deti od 4 – 7 rokov, plavecký kurz pre deti, latino – hit pre deti nad 10 rokov a dospelých, turistický
- **vzdelávacie** (pre mladých i dospelých, začiatočníkov i pokračujúcich) - práca s PC a internetom, programom CorelDraw
- **umelecké a tvorivostné aktivity** - hra na gitaru, spevácky, Včielka – pre predškolákov, tvorivé dielne - pre deti od 7 do 12 rokov, varenie a pečenie – pre deti od 8 – 14 rokov, kurz talianskej kuchyne – pre mládež nad 15 rokov a dospelých, literárno – dramatický
- **duchovné** - „Nádej“ – pre deti pred prvým sv. prijímaním, „Svetielko“ – pre deti od 8 do 14 rokov, krúžok ministrantov, biblické stretnutia – pre mladých

Podmienky uvádzame na nástenkách i na stránke Centra.

ZASMEJME SA S KARDINÁLOM ŠPIDLÍKOM

Z obdobia totality:

Pýtal sa inšpektor vzorného študenta: „Koho považuješ za svojho pravého otca?“
„Hlavu nášho štátu.“ „Výborne.“

„A kto je tvou pravou matkou?“ „Naša veľká komunistická strana.“

„Výborne. A čo by si si prial za odmenu za také vzorné vyznanie vlastenectva?“

„Byť sirotou.“

FARSKÁ MATRIKA (01.06.2013 - 31.08.2013)

PRIJALI SVIATOSŤ KRSTU:

Peter Kapusta, Adriána Janoščáková, Adrián Kašniar, Nikola Balošáková, Jakub Belan, Barbora Kondelová, Lukáš Kelemen, Lukáš Romančík, Lucia Rusnáková, Andrej Maruňák, Adrián Klája, Michaela Hamzová, Daniela Vydrová, Matej Sekerák, Jakub Sekerák, Katarína Baluchová, Amélia Ďuranová, Dorota Lejová, Stela Lenka Rizmanová, Michal Húber

SVIATOSŤ MANŽELSTVA:

Lubomír Ďurčány a Lenka Vraštiaková, Ondrej Godál a Martina Farbiaková, Martin Vaňko a Lucia Mariašová, Radovan Súľovec a Katarína Vantúchová

S NÁDEJOU NA VEČNÝ ODPOČINOK SME ODPREVADILI:

Peter Maruniak, Ladislav Janček, Anna Jantošíková, Václav Navrátil, Vincent Mikula, Anna Brandýsová, Ján Kubík, Jozef Zvedela, Zuzana Vojvodová, Ján Olšiak, Ninka Duchovičová

Prosíme Vás, porozmýšľajte, či aj Vy nemáte vlastné svedectvo, ktoré by mohlo obohatiť a napomôcť druhým na ceste k Bohu. K tomuto účelu slúži schránka časopisu Prameň, resp. e-mailová adresa: casopis.pramen@gmail.com. Požadovanú anonymitu rešpektujeme.

Archívne čísla časopisu od r. 2012 sa nachádzajú na stránke www.horcicnezrnko.sk

Vydáva Rím. kat. farnosť Martin - Sever pre vnútornú potrebu.

Adresa: Jilemnickeho 59, 036 01 Martin, email: mt.sever@fara.sk, web: www.fara.sk/mtsever
Vychádza ako občasník. Za teologickú a mravnú stránku zodpovedá o. Michal Masný.

Textová a grafická úprava Sephoris studio. Foto: archív CVČBT, internet